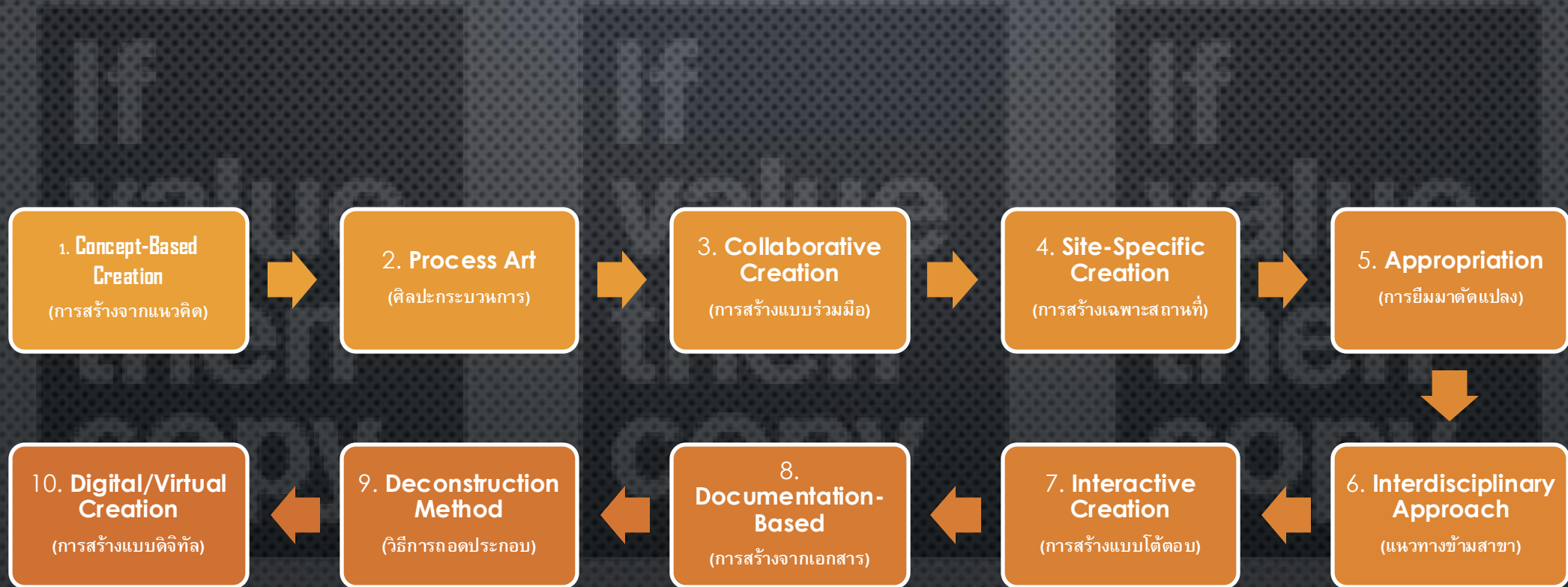

MEDIA AND PROCESS IN CREATION OF CONTEMPORARY ART

อ.ดร.พศุทธิ์ กรรณรัตน์สูตร

(DR.PASUTT KANRATTANASUTRA)

วิธีการสร้างสรรค์ศิลปะร่วมสมัย

กระบวนการทั่วไป:

ขั้นตอนการสร้างศิลปะร่วมสมัย :

- **RESEARCH & CONCEPT DEVELOPMENT** – วิจัยและพัฒนาแนวคิด
- **MATERIAL/MEDIA SELECTION** - เลือกสื่อ/วัสดุ
- **EXPERIMENTATION** – ทดลองเทคนิค
- **PRODUCTION** - สร้างสรรค์
- **DOCUMENTATION** - บันทึกกระบวนการ
- **PRESENTATION** - นำเสนอ/จัดแสดง
- **CRITIQUE & REFLECTION** - วิจารณ์และสะท้อนคิด

แนวคิดสำคัญ ศิลปะร่วมสมัย :

- **BREAKING BOUNDARIES** - ทำลายขอบเขต
- **SOCIAL ENGAGEMENT** - เชื่อมโยงสังคม
- **TECHNOLOGY INTEGRATION** - รวมเทคโนโลยี
- **CULTURAL COMMENTARY** - วิพากษ์วัฒนธรรม
- **ENVIRONMENTAL AWARENESS** - ความตื่นตัวต่อสิ่งแวดล้อม

ศิลปะร่วมสมัยเน้นการทดลอง ความเสรี

และการตอบสนองต่อสังคมปัจจุบัน โดยไม่จำกัดรูปแบบหรือเทคนิค

CONCEPT-BASED CREATION (การสร้างจากแนวคิด)

คำอธิบาย:

CONCEPT-BASED CREATION หรือ CONCEPTUAL ART คือการสร้างสรรศิลป์ที่ความคิด/แนวคิดสำคัญกว่ารูปลักษณ์หรือความงาม ศิลปินจะเริ่มจากประเด็น/ปัญหา/คำถามที่ต้องการสื่อสาร แล้วจึงเลือกสื่อและรูปแบบที่เหมาะสมที่สุดในการถ่ายทอดแนวคิดนั้น

- หลักการสำคัญ:
- **"IDEA IS THE MACHINE"** - ความคิดคือเครื่องจักรที่ขับเคลื่อนงาน
- รูปแบบตามแนวคิด - ไม่ใช่แนวคิดตามรูปแบบ
- การสื่อสารมีความสำคัญกว่าความงาม
- ผู้ชมต้องใช้ความคิดในการเข้าใจงาน

SOL LEWITT (1928-2007)

คอนเซปต์:

"THE IDEA BECOMES A MACHINE THAT
MAKES THE ART"

ผลงาน: **WALL DRAWINGS** -
เขียนคำสั่งการวาดบนผนัง แล้วให้
คนอื่นมาวาดตามคำสั่ง

แนวคิด:

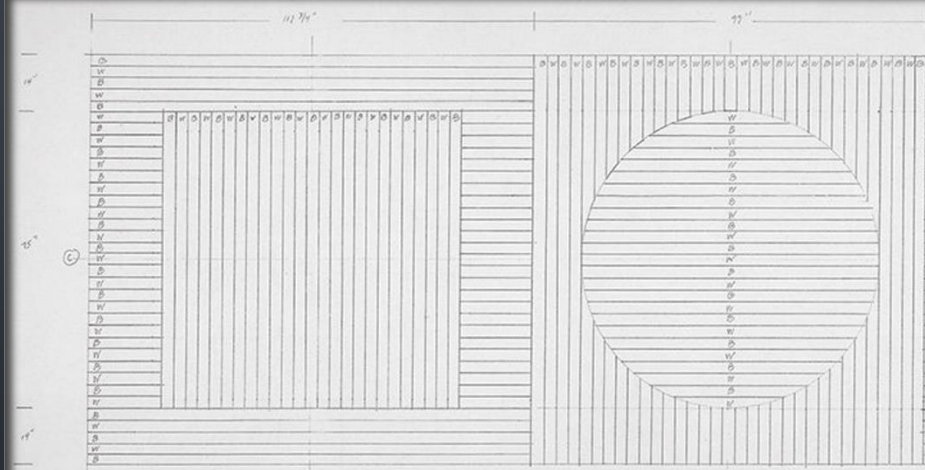
ความคิดสำคัญกว่าการลงมือทำ

การแยกผู้คิดกับผู้ปฏิบัติ

Sol LeWitt – *Wall Drawing #1136*

<https://publicdelivery.org/sol-lewitt-wall-drawings/>

ความสำคัญ: CONCEPT-BASED CREATION

เปลี่ยนแปลงคำจำกัดความของ
"ศิลปะ"

จากวัตถุที่สวยงามเป็นความคิดที่มีความหมาย
ทำให้ศิลปะสามารถตั้งคำถาม วิพากษ์สังคม
และสร้างการสนทนาได้อย่างลึกซึ้งมากขึ้น

PROCESS ART (ศิลปะกระบวนการ)

คำอธิบาย:

PROCESS ART คือการสร้างสรรค์ศิลปะที่เน้นกระบวนการ วิธีการ และการเปลี่ยนแปลงมากกว่าผลงานขั้นสุดท้าย ศิลปินให้ความสำคัญกับการบันทึกขั้นตอนการทำงาน การทดลอง และการปล่อยให้สิ่งต่างๆ เกิดขึ้นตามธรรมชาติ

- หลักการสำคัญ:
- **"MAKING IS MORE IMPORTANT THAN THE MADE"** - การทำสำคัญกว่าสิ่งที่ทำเสร็จ
- กระบวนการคือผลงาน - ไม่มีจุดจบที่แน่นอน
- การเปลี่ยนแปลงตามธรรมชาติ - ปล่อยให้วัสดุแสดงตัวตน
- การบันทึกทุกขั้นตอน - ภาพถ่าย วิดีโอ โน้ต

WOLFGANG TILLMANS (1968-ปัจจุบัน)

คอนเซปต์: กระบวนการของการถ่ายภาพ
ผลงาน: "SILVER" SERIES

- กระดาษโฟโต้ที่ไม่มีภาพ

กระบวนการ: การล้าง → การเคลือบ →
การเปลี่ยนสี

แนวคิด: แสงและเคมีเป็นศิลปะ

Wolfgang Tillmans, detail of *Silver 175*, 2014, Courtesy Galerie
Buchholz, Berlin/Cologne

การประเมินงาน **Process Art:**

เกณฑ์การประเมิน:

ความสมบูรณ์ของการบันทึก

ความชัดเจนของกระบวนการ

ความหมายที่เกิดจากกระบวนการ

การนำเสนอที่เข้าใจง่าย

รูปแบบการนำเสนอ:

- **Installation:** แสดงทุกขั้นตอน
- **Video Documentation:** สรุปรกระบวนการ
- **Photo Series:** แสดงการเปลี่ยนแปลง
- **Written Statement:** อธิบายแนวคิด

- **ความสำคัญและอิทธิพล:**
- **PROCESS ART** เปลี่ยนแนวคิดเรื่องความสำเร็จในศิลปะ จากการมีผลงานที่สมบูรณ์แบบ เป็นการมีประสบการณ์และการเรียนรู้ที่มีค่า มันสอนให้เราเห็นคุณค่าของการเดินทางมากกว่าจุดหมาย และเปิดโอกาสให้**ความบังเอิญ**และ**ธรรมชาติ**มีบทบาทในงานศิลปะ

COLLABORATIVE CREATION (การสร้างแบบร่วมมือ)

คำอธิบาย:

COLLABORATIVE CREATION คือการสร้างสรรค์ศิลปะที่หลายคนมีส่วนร่วม ไม่ใช่งานของศิลปินคนเดียว แต่เป็นผลรวมของความคิด ประสบการณ์ และทักษะของกลุ่มคนที่มาร่วมกันสร้างสรรค์งานศิลปะ โดยเน้นกระบวนการแบ่งปัน การเรียนรู้ร่วมกัน และความหลากหลายของมุมมอง

- หลักการสำคัญ:
- **"MANY VOICES, ONE VISION"** - หลายเสียง หนึ่งวิสัยทัศน์
- การแบ่งปันอำนาจในการสร้าง - ไม่มีใครเป็นเจ้าของเดียว
- ความหลากหลายของมุมมอง - รวมประสบการณ์ต่างๆ
- การเรียนรู้ผ่านการปฏิสัมพันธ์ - แลกเปลี่ยนความรู้
- ผลงานเป็นของส่วนรวม - ไม่สามารถแยกส่วนได้

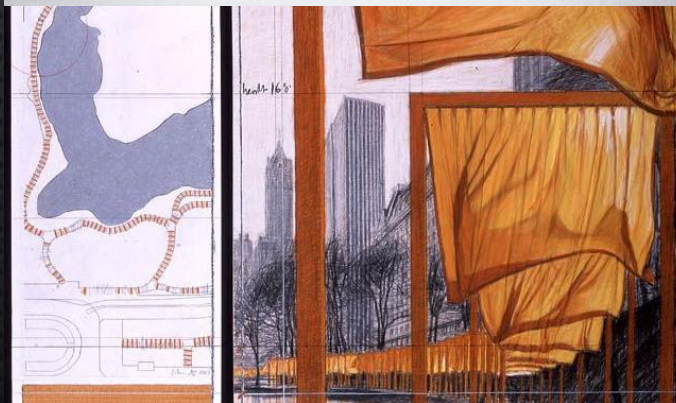
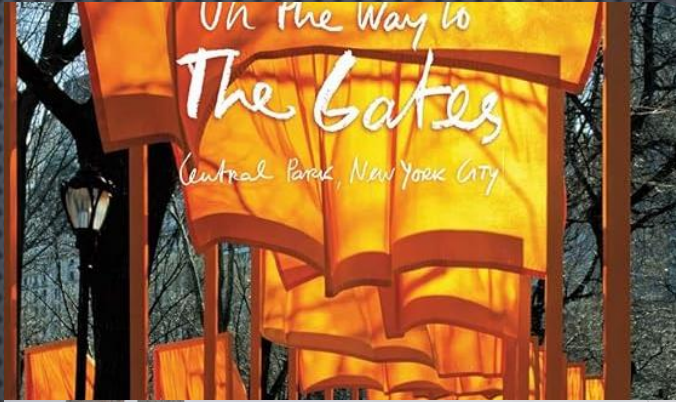
- ประเภทของ **COLLABORATIVE ART:**
- **1. ARTIST-TO-ARTIST COLLABORATION**
- ศิลปินทำงานร่วมกับศิลปินอื่น
- การผสมผสานทักษะและสไตล์
- **2. COMMUNITY-BASED ART**
- ศิลปินทำงานกับชุมชน
- ใช้ประสบการณ์ท้องถิ่น
- **3. PARTICIPATORY ART**
- ผู้ชมมีส่วนร่วมในการสร้าง
- งานเปลี่ยนแปลงตามการมีส่วนร่วม
- **4. SOCIAL PRACTICE ART**
- ศิลปะเพื่อแก้ปัญหาสังคม
- ชุมชนเป็นทั้งผู้ร่วมสร้างและผู้รับประโยชน์

CHRISTO AND JEANNE-CLAUDE
(1935-2020 & 1935-2009)

คอนเซ็ปต์: ENVIRONMENTAL INSTALLATION แบบร่วมมือ

- ผลงาน: "THE GATES" (2005)
- ผ้าสีส้มใน CENTRAL PARK
- วิธีการ: ทำงานร่วมกันตั้งแต่วางแผนจนสำเร็จ
- การมีส่วนร่วม: ชุมชนท้องถิ่น นักการเมือง อาสาสมัคร
- แนวคิด: ศิลปะต้องผ่านการเจรจาและความร่วมมือ

- ประโยชน์ของการทำงานร่วมกัน:

สำหรับศิลปิน:

- เรียนรู้ทักษะใหม่ จากคนอื่น
- ขยายเครือข่าย และมิตรภาพ
- แบ่งปันต้นทุน การผลิต
- สร้างงานที่ใหญ่กว่า ความสามารถคนเดียว

สำหรับชุมชน:

- มีส่วนร่วมในศิลปะ ไม่ใช่แค่ดู
- สร้างความภาคภูมิใจ ในผลงานร่วม
- พัฒนาทักษะใหม่ ของคนในชุมชน
- สร้างสัมพันธภาพ ที่ดีขึ้น

สำหรับสังคม:

- สร้างความเข้าใจ ระหว่างกลุ่ม
- แก้ปัญหาาร่วมกัน ผ่านศิลปะ
- สืบทอดภูมิปัญญา และวัฒนธรรม
- สร้างพื้นที่สาธารณะ ที่มีคุณภาพ

การประเมินผลงาน COLLABORATIVE ART:

เกณฑ์การประเมิน:

การมีส่วนร่วม - ทุกคนมีบทบาท
ความคิดสร้างสรรค์ - ใหม่และน่าสนใจ
การเรียนรู้ - ได้ความรู้อะไรบ้าง
ผลกระทบต่อชุมชน - เกิดประโยชน์หรือไม่

รูปแบบการนำเสนอ:

กระบวนการ สำคัญเท่ากับผลงาน
เล่าเรื่อง การทำงานร่วมกัน
แสดงส่วนของแต่ละคน ในงานรวม
วิดีโอสัมภาษณ์ ผู้เข้าร่วม

ศิลปิน COLLABORATIVE CREATION ที่โดดเด่น

GILBERT & GEORGE (อังกฤษ)

- ผลงานเด่น: "THE SINGING SCULPTURE" (1969), "DEATH HOPE LIFE FEAR" (1984)
- ลักษณะ: ทำงานร่วมกันมาตั้งแต่ปี 1967 สร้าง "LIVING SCULPTURES" และภาพถ่าย MULTI-PANEL สีต้นสดใส
- แนวคิด: "ART FOR ALL" - ศิลปะสำหรับทุกคน

GUERRILLA GIRLS (สหรัฐอเมริกา)

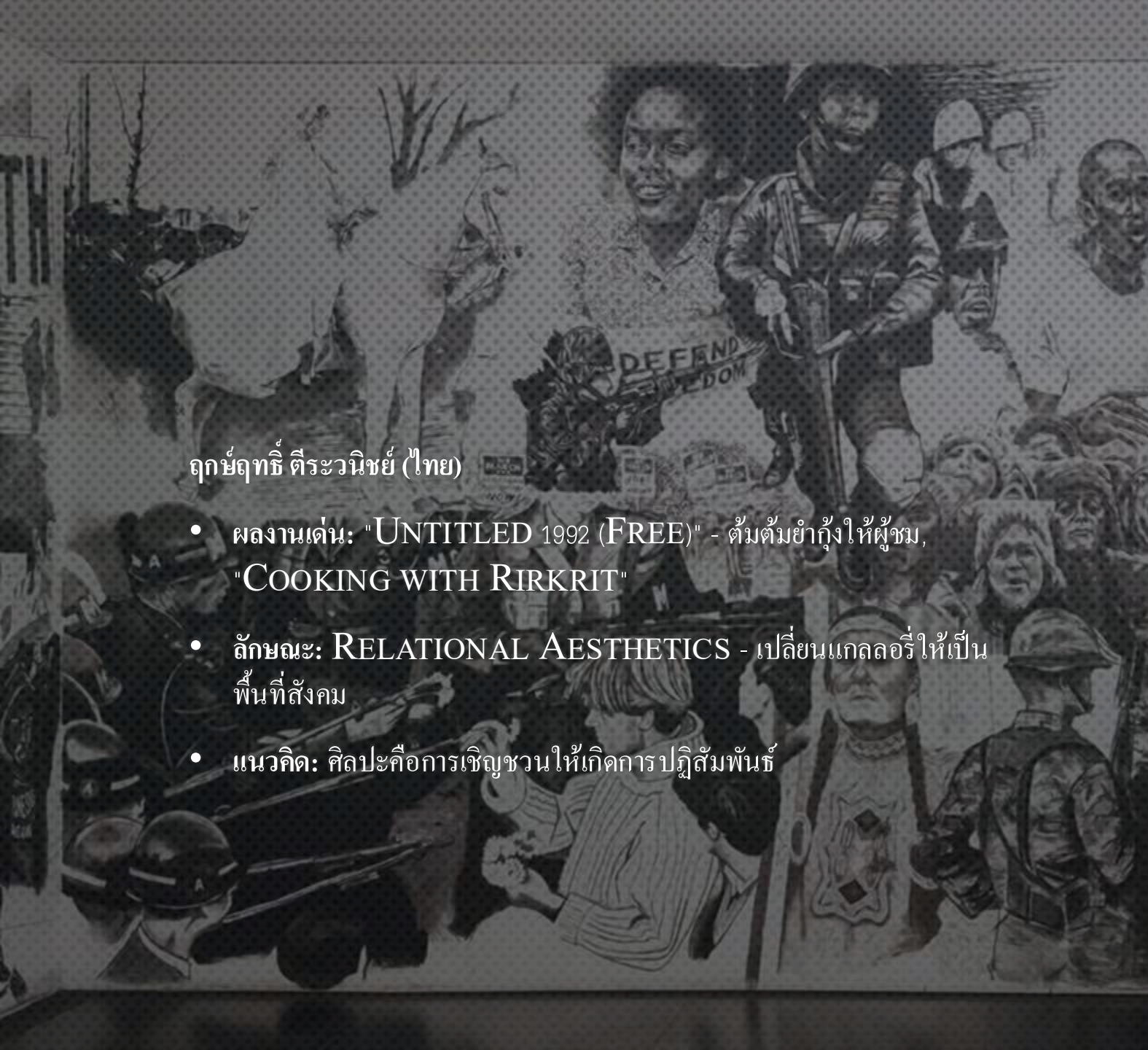
- ผลงานเด่น: "DO WOMEN HAVE TO BE NAKED TO GET INTO THE MET. MUSEUM?" (1989)
- ลักษณะ: สวมหน้ากากลิงใช้สถิติและโปสเตอร์เพื่อต่อต้านความไม่เท่าเทียมในวงการศิลปะ
- แนวคิด: FEMINIST ACTIVISM ผ่านศิลปะ

KAWS (BRIAN DONNELLY - สหรัฐฯ)

- ผลงานเด่น: "COMPANION" SERIES, "HOLIDAY" FLOATING SCULPTURES
- ลักษณะ: ทำงานร่วมกับแบรนด์ต่างๆ และชุมชน สร้างตัวการ์ตูนที่คนจดจำได้ง่าย
- แนวคิด: POP ART ที่เชื่อมโยงศิลปะกับวัฒนธรรมป๊อป

ฤกษ์ฤทธิ ตีระวนิชย์ (ไทย)

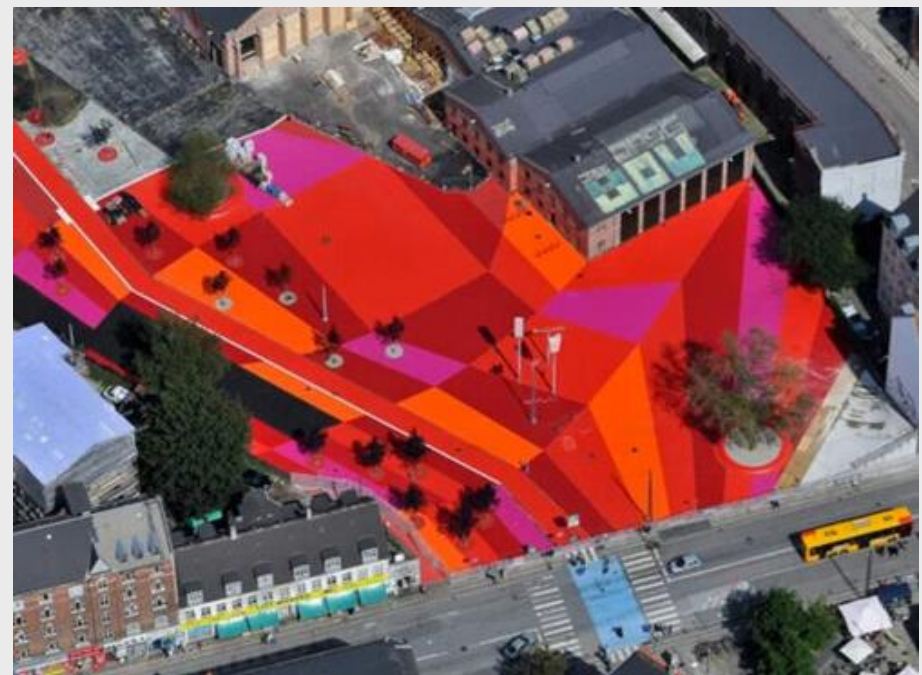
- ผลงานเด่น: "UNTITLED 1992 (FREE)" - ต้มต้มยำกึ่งให้ผู้ชม, "COOKING WITH RIRKRIT"
- ลักษณะ: RELATIONAL AESTHETICS - เปลี่ยนแกลลอรีให้เป็นพื้นที่สังคม
- แนวคิด: ศิลปะคือการเชิญชวนให้เกิดการปฏิสัมพันธ์

SUPERFLEX (เดนมาร์ก)

- ผลงานเด่น: "SUPERKILEN PARK" (2012), "FREE BEER" PROJECT
- ลักษณะ: ทำงานร่วมกับชุมชนในโครงการที่มีผลต่อสังคม
- แนวคิด: TOOLS FOR PARTICIPATION - เครื่องมือสำหรับการมีส่วนร่วม

JR (ฝรั่งเศส)

- ผลงานเด่น: "WOMEN ARE HEROES" (2007), "INSIDE OUT PROJECT"
- ลักษณะ: STREET ART ขนาดใหญ่ ติดภาพถ่าย PORTRAIT คนธรรมดาในพื้นที่สาธารณะ
- แนวคิด: ให้เสียงกับคนที่ถูกมองข้าม

งานของศิลปินเหล่านี้แสดงให้เห็นว่า COLLABORATIVE CREATION ไม่ใช่แค่การทำงานร่วมกัน แต่เป็นการเปิดโอกาสให้เกิดการสนทนาและการเปลี่ยนแปลงในสังคม

- ความสำคัญในยุคปัจจุบัน:

COLLABORATIVE CREATION สะท้อนการเปลี่ยนแปลงของสังคมที่เน้นการทำงานเป็นทีม
การแบ่งปันข้อมูล และการแก้ปัญหาร่วมกัน

มันท้าทายแนวคิดแบบเก่าที่ว่า "ศิลปินต้องเป็นอัจฉริยะคนเดียว"

และเปิดโอกาสให้ทุกคนมีส่วนร่วมในการสร้างสรรค์

การทำงานแบบร่วมมือยังเป็นการเตรียมตัวสำหรับโลกอนาคตที่ปัญหาต่างๆ

ซับซ้อนเกินกว่าจะแก้ไขได้คนเดียว ต้องอาศัยความร่วมมือจากหลายฝ่าย

เพื่อหาทางออกร่วมกัน

Kcho Alexis Leiva Machado

La regata, 1993 - 1994

botes, troncos, cesta, cajas, plástico y metal; dimensiones variables; l x l x l cm

<https://www.bellasartes.co.cu/obra/kcho-alexis-leyva-machado-la-regata-1993>

Theaster Gates, <https://gagosian.com/artists/theaster-gates/>

Free Beer Corner, 2007. Photo: SUPERFLEX, https://superflex.net/works/free_beer